

2017/2224(INI)

30.1.2018

MIETINTÖLUONNOS

koulutuksen nykyaikaistamisesta EU:ssa
(2017/2224(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Krystyna Łybacka

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	3
PERUSTELUT.....	9

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

koulutuksen nykyaikaistamisesta EU:ssa (2017/2224(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 20. syyskuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Tukea kasvulle ja työllisyydelle – Euroopan korkeakoulujärjestelmien nykyaikaistamissuunnitelma” (COM(2011)0567),
- ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Uusi osaamishjelma Euroopalle” (COM(2016)0381),
- ottaa huomioon neuvoston ja komission yhteisen vuoden 2015 raportin eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020) täytäntöönpanosta – ”Eurooppalaisen koulutusyhteistyön uudet painopisteet”¹,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1288/2013 unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman ”Erasmus+” perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, N:o 1720/2006/EY ja N:o 1298/2008/EY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)²,
- ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Uusi osaamishjelma Euroopalle: Vahvistetaan yhdessä inhimillistä pääomaa, työllistettävyyttä ja kilpailukykyä” (SDW(2016)0195),
- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Koulutuksen parantaminen ja nykyaikaistaminen” (COM(2016)0941),
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Koulujen kehittämisellä ja huipputason opetuksella hyvät lähtökohdat elämälle” (COM(2017)0248),
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”EU:n uusi korkeakoulusuunnitelma” (COM(2017)0247),
- ottaa huomioon 30. toukokuuta 2017 annetun komission ehdotuksen neuvoston suosituksiksi laadukkaan ja tehokkaan oppisopimuskoulutuksen eurooppalaisista puitteista (SDW(2017)0322),
- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2018 annetun komission ehdotuksen neuvoston suosituksiksi yhteisten arvojen, osallistavan koulutuksen ja opetuksen eurooppalaisen ulottuvuuden edistämisestä (COM(2018)0023),
- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2018 annetun komission ehdotuksen neuvoston suosituksiksi elinikäisen oppimisen avaintaidoista (COM(2018)0024),

¹ EUVL C 417, 15.12.2015, s. 25.

² EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50.

- ottaa huomioon 17. tammikuuta 2018 annetun komission tiedonannon digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmasta (COM(2018)0022),
 - ottaa huomioon Göteborgissa Ruotsissa 17. marraskuuta 2017 pidetyn oikeudenmukaisia työpaikkoja ja kasvua käsittelevän sosiaalialan huippukokouksen loppukertomuksen¹,
 - ottaa huomioon neuvoston päätelmät varhaiskasvatuksesta: varhaiskasvatuksella parhaat mahdolliset lähtökohdat lasten tulevaisuudelle (neuvoston 3090. istunto – Koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu)²,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
 - ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön sekä työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A8-0000/2018),
- A. toteaa, että päävastuu koulutuksesta kuuluu jäsenvaltioille, mutta Euroopan unionilla on tärkeä tukirooli;
- B. toteaa, että se, miten koulutusjärjestelmät pystyvät täyttämään yhteiskunnalliset, taloudelliset ja henkilökohtaiset tarpeet, riippuu näiden järjestelmien laadusta, tehokkuudesta ja tasapuolisuudesta sekä soveltuvien henkilöresurssien, varojen ja aineellisten resurssien saatavuudesta;
- C. pitää olennaisena, että koulutuksessa ei keskitytä pelkästään työmarkkinoihin vaan myös inhimillisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin, sillä koulutus kuuluu ihmisten perusoikeuksiin ja julkishyödykkeisiin;

Osaaminen talouden olennaisena resurssina ja kansalaisten hyvinvoinnin lähteenä

1. toteaa, että yleinen laadukas koulutus on olennainen osa henkilökohtaista, ammatillista ja yhteiskunnallista kehitystä osaamisyhteiskunnassa;
2. katsoo, että Euroopan unionin asettamien taloudellisten ja yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttaminen riippuu laadukkaasta koulutuksesta;
3. tähdentää, että laadukkaat koulutusjärjestelmät muodostavat perustan avoimelle, osallistavalle, vauraalle, demokraattiselle ja suvaitsevaiselle yhteiskunnalle ja edistävät kansalaisaktiivisuutta ja yhteisiä arvoja;

Koulutuksen muuttuva todellisuus ja siihen liittyvät haasteet

4. katsoo, että koulutuksen uudistusprosessissa on keskeistä soveltaa koulutuspolitiikkaan kaikenkattavaa lähestymistapaa ja antaa sille vahvaa poliittista tukea, mikä edellyttää kaikkien asianomaisten sidosryhmien yhteistyötä;

¹ <http://www.socialsummit17.se/wp-content/uploads/2017/11/Concluding-report-Gothenburg-summit.pdf>

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10360-2011-INIT/fi/pdf>

5. pitää tehokasta hallinnointia, riittävää rahoitusta, nykyaikaisia ja laadukkaita koulutusresursseja ja opetusmenetelmiä, motivoituneita ja päteviä opettajia ja elinikäistä oppimista välttämättöminä, jotta koulutuksessa saadaan aikaan sekä tasapuolisuutta että huippuosaamista;
6. korostaa uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia parantaa koulutuksen laatua tyydyttämällä oppijoiden tarpeet, parantamalla oppimisen ja opetuksen joustavuutta ja luomalla uusia yhteistyömuotoja;
7. toteaa, että tarvitaan lisätoimia, jotta koulutuksellisesta mallista voidaan tehdä suuremman määrän oppijoihin ja ymmärtämiseen keskittyvä, millä vahvistetaan koulutusprosessin yksilöllistämistä ja sitoutuneisuuden parantamista;
8. korostaa, että koulutusjärjestelmissä olisi edistettävä eri oppialojen välistä lähestymistapaa ja ryhmässä työskentelemistä, millä pyritään välittämään koululaisille ja opiskelijoille tietoja ja taitoja sekä ammatillisia, monialaisia ja sosiaalisia taitoja ja kansalaistaitoja;
9. panee kiinnostuneena merkille ehdotuksen eurooppalaisen koulutusalueen perustamisesta tehostetun yhteistyön, vastavuoroisen tunnustamisen ja lisääntyvän liikkuvuuden ja kasvun pohjalta;

Varhaiskasvatus

10. korostaa, että laadukas varhaiskasvatus luo perustan tasapuolisemmille ja tehokkaammille koulutusjärjestelmille ja varmistaa ihmisten henkilökohtaisen kehityksen, elinikäisen oppimisen ja hyvinvoinnin;
11. katsoo, että esikouluissa olisi edistettävä lasten kehitystä kokonaisvaltaisemmin, jotta siirtyminen pakolliseen kouluopetukseen olisi helpompaa;
12. korostaa, että on tärkeää valvoa varhaiskasvatuksen laatua, jotta voidaan määrittää, milloin se on lapsen edun mukaista;

Kouluopetus

13. pitää kouluja kriittisen ja luovan ajattelun keskuksina;
14. korostaa, että perustaitojen hallitseminen on koululaisille tärkeää, jotta voidaan varmistaa oppiminen ja henkilökohtainen kehitys myös jatkossa;
15. toteaa, että nykyaikaisten opetussuunnitelmien olisi oltava osaamista painottavia, niiden olisi lisättävä henkilökohtaisia taitoja ja niissä olisi keskityttävä formatiiviseen arviointiin ja koululaisten hyvinvointiin;
16. toteaa, että koulujen monikielisyys vaikuttaa myönteisesti koululaisten kielelliseen ja kognitiiviseen kehitykseen ja edistää kulttuuritietoisuutta, ymmärtämystä ja monimuotoisuutta;

Korkea-asteen koulutus

17. korostaa eurooppalaisen koulutusalueen perustamisen yhteydessä, kuinka tärkeää on tukea ja kehittää Euroopan kaikkien yliopistojen potentiaalia;
18. toteaa, että on lujitettava osaamisen kolmiota ja parannettava tutkimuksen ja opetuksen yhteyksiä,
19. katsoo, että korkeakoulujärjestelmien olisi oltava joustavampia ja avoimempia ja mahdollistettava arkioppimisen ja epävirallisen oppimisen tunnustaminen, sujuvampi siirtyminen koulutustasolta toiselle ja koulutusohjelmien erilaiset toteuttamismuodot;
20. katsoo, että eurooppalaisten korkeakoulujen tärkeänä osana olisi oltava kaikenkattava lähestymistapa kansainvälistymiseen, mukaan lukien henkilöstön ja opiskelijoiden liikkuvuuden lisääntyminen sekä opetussuunnitelmien, opettamisen, tutkimuksen, yhteistyön ja muiden toimintojen kansainvälinen ulottuvuus;

Opettaja laadukkaan opetuksen takaajana

21. katsoo, että opettajat ja heidän taitonsa, sitoutuneisuutensa ja tehokkuutensa muodostavat koulutusjärjestelmien perustan;
22. korostaa, että on houkuteltava motivoituneita hakijoita, joilla on vahva korkeakoulutausta ja jotka ovat suuntautuneita opettamiseen, myös ammattina; edellyttää valintamenettelyjen tehottamista ja opettajien aseman, koulutuksen, työolojen, palkkauksen, etenemismahdollisuuksien ja heille annettavan tuen kohentamista;
23. korostaa, että opettajankoulutusta on muokattava ja siihen on investoitava ja että opettajia on kannustettava jatkuvaan ammatilliseen kehitykseen ja heille on tarjottava mahdollisuus kansainväliseen opettajavaihtoon;

Suosituks

24. katsoo, että eurooppalaisella koulutusalueella olisi keskityttävä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen ja että alue olisi muodostettava EU:n nykyisten koulutuspolitiikkojen ja -suuntauksien mukaisesti, samalla kun edistetään niiden kehittämistä ja sovelletaan toissijaisuusperiaatetta sekä oppilaitosten ja koulutuksen riippumattomuuden periaatetta;
25. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään rahoitusta koulutuksen laadun parantamiseksi;
26. kehottaa tehostamaan komission kannustamana ja myötävaikutuksella jäsenvaltioiden yhteistyötä koulutuksen nykyaikaistamisessa, jotta voidaan edistää parhaita käytänteitä ja vastavuoroista oppimista;
27. kannustaa jäsenvaltioita ja komissiota tukemaan oppilaitosten pyrkimyksiä hyödyntää suuremmissa määrin uusinta teknologiaa oppimisessa, opettamisessa ja arvioinnissa, samalla kun huolehditaan laadun varmentamisesta;

28. suositaa, että jäsenvaltiot ja oppilaitokset edistävät oppijoita painottavia ja yksilöllisiä opetusmenetelmiä;
29. edellyttää, että opetusohjelmiin sisällytetään lisääntyvässä määrin kaikilla tasoilla tiedonhaluinen, aktiivinen, hanke- ja ongelmapohjainen oppiminen, jotta voidaan edistää yhteis- ja ryhmätyötä;

Varhaiskasvatus

30. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään laadukkaaseen varhaiskasvatukseen pääsemisen mahdollisuuksia;
31. kehottaa komissiota harkitsemaan yhteisen eurooppalaisen järjestelmän käyttöön ottamista varhaiskasvatuksessa;
32. suositaa, että lisätään varhaiskasvatusalan työntekijöiden ja esikoulunopettajien yhteistyötä, jotta voidaan parantaa opetuksen laatua, valmentaa esikoululaisia peruskouluun siirtymiseen ja keskittyä lasten kehitykseen;

Kouluopetus

33. suositaa soveltamaan koko koulua koskevaa toimintamallia, jotta voidaan parantaa sosiaalista osallisuutta ja opetuksen saatavuutta ja laatua ja paneutua koulunkäynnin keskeyttämiseen;
34. korostaa, että on vahvistettava koulujen sisäistä ja ulkoista yhteistyötä, mukaan lukien oppiaineiden yhteistyö, ryhmäopetus, kouluklusterit ja vuorovaikutus ulkoisten sidosryhmien kanssa; ottaa huomioon, että on tärkeää harjoittaa kansainvälistä vaihtotoimintaa ja edistää koulujen kumppanuuksia erilaisilla ohjelmilla, kuten Erasmus+ -ohjelmalla ja eTwinning-ohjelmilla;
35. kannustaa toteuttamaan koulujen tasolla useampia STEAM-aloitteita (luonnontieteet, teknologia, insinööritieteet, taiteet ja matematiikka) tehostamalla yhteistyötä korkeakoulujen ja tieteellisten tutkimuslaitosten kanssa;
36. kehottaa komissiota paneutumaan koulukiusaamiseen, verkkokiusaamiseen ja väkivaltaan kehittämällä kouluja varten niiden ehkäisemistä koskevia ohjelmia ja valistuskampanjoita;
37. kannustaa jäsenvaltioita ja komissiota kehittämään strategioita, joilla tuetaan koulujen ja opettajien aloitteita osallistavamman oppimisympäristön luomiseksi;

Korkea-asteen koulutus

38. edellyttää, että eurooppalaista koulutusaluetta perustettaessa hyödynnetään nykyisten järjestelmien, kuten eurooppalaisen tutkimusalueen, innovaatiunionin ja eurooppalaisen korkeakoulutusalueen, potentiaalia, jotta ne voivat vahvistaa ja täydentää toisiaan;
39. kehottaa jäsenvaltioita investoimaan ainakin kaksi prosenttia bkt:stään korkeakoulutukseen siten, että kyseistä osuutta ei oteta huomioon valtionvelkaa

koskevissa laskelmissa, ja noudattamaan EU:n vertailuarvoa, jonka mukaan 2020 mennessä kolme prosenttia EU:n bkt:stä investoidaan tutkimukseen ja kehitykseen;

40. ehdottaa, että jäsenvaltiot ja alueviranomaiset asettavat unionin rakenne- ja investointivaroja kohdentaessaan koulutusohjelmat etusijalle ja edistävät korkeakoulujen, liike-elämän, tutkimusyhteisöjen ja koko yhteiskunnan yhteistyötä;
41. kannattaa opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden edistämistä seuraavilla toimilla: lisään Erasmus+ -ohjelmalla annettavaa tukea, huolehditaan ulkomailla hankittujen opintosuoritusten ja tutkintojen mutkattomasta tunnustamisesta, lisään taloudellista ja yksilöllistä tukea ja sisällytetään tarvittaessa koulutukseen liittyvä liikkuvuus koulutusohjelmiin;

Opettaja laadukkaana opetuksen takaajana

42. kehottaa komissiota lisäämään toimiaan opettajien digitaalisten taitojen parantamiseksi ja heidän jatkuvaksi tukemiseksi kehittämällä verkkoyhteisöjä, avoimia oppimisresursseja ja koulumaailman ammattilaisille tarkoitettuja kursseja;
43. korostaa, että on syytä tunnustaa varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatillinen asema;
44. kehottaa tukemaan opettajia monikielisten kurssien järjestämisessä, sillä ne ovat tärkeä osa koulutuksen kansainvälistymistä;
45. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

”Jos opetamme tämän päivän opiskelijoita samoin kuin eilen, viemme heiltä huomisen.”

John Devery

Elämme nopeasti muuttuvassa maailmassa.

Teknologinen kehitys ja globalisaatio aiheuttavat uusia haasteita, myös koulutusjärjestelmillemme.

Tietoyhteiskunnassa koulutusjärjestelmien tehtävänä on paitsi välittää tietoja ja niiden käytön edellyttämiä taitoja myös opettaa ihmisiä luomaan tietämystä, joka on kansalaisten kilpailukyvyyn ja vaurauden lähde ja ratkaiseva taloudellinen resurssi.

Nykyisen inhimillisen pääoman arvo kumpuaa älyllisestä potentiaalista, kyvystä sopeutua ympäristön muutoksiin, innovointia edistävästä asenteesta ja valmiudesta ottaa riskejä. Koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista käsittelevässä työssään esittelijä on käyttänyt lähtökohtanaan kolmea arvoteoreettista oletusta:

1. Oppimisen perinteistä tyysijaa, koulua, täydentävät nyt monet muut saatavilla olevat tiedonlähteet. Nykyaikaiset teknologiat ovat vapauttaneet koulutuksen, luoneet mahdollisuuksia vivahteikkaaseen koulutustoimintaan ja luoneet **KOULUTUSYMPÄRISTÖN**. Merkittävänä haasteena on varmistaa, että koulut ovat tämän ympäristön mielenkiintoisin kolkka.
2. Koulutusjärjestelmien osana on muovata monipuolinen **HENKILÖ**, joka pystyy toteuttamaan itseään ammatillisessa, sosiaalisessa ja kulttuurisessa toiminnassa ja kansalaistoiminnassa, jota harjoitetaan monimuotoisessa ja globaalissa ympäristössä.
3. Ihmisen kehitys ei edellytä pelkästään turvallisuutta, johon valtiot ovat valmiit käyttämään varoja ja laatimaan puolustus sopimuksia. Onnistunut kehitys edellyttää myös **SIVISTYSPAKETTIA**, joka perustuu osallistaviin, laadukkaisiin ja asianmukaisesti rahoitettuihin koulutusjärjestelmiin.

Esittelijä on päätenyt tähän mietintöön.

Esittelijä korosti ensimmäiseksi **koulutuksen merkitystä olennaisena taloudellisiin mahdollisuuksiin liittyvänä seikkana, joka on ratkaiseva tietoyhteiskunnan kehittämisen kannalta**. Sitten hän paneutui **koulutuksen muuttuvaan todellisuuteen ja selvitti, mitä haasteita tämä aiheuttaa koulutuksen erityisvaiheissa**. Tämän jälkeen hän tarkasteli **opettajia**, jotka ovat koulutusjärjestelmien menestyksekkään nykyaikaistamisen tärkeimpiä takaajia. Lopuksi hän esitti **suosituksia** koulutus uudistuksen tehokasta kehittämistä ja toteuttamista varten.

Koulutuksen muutosten suuntaa ohjaavat Euroopan väestönkehitystä koskevat haasteet ja sosiaaliset haasteet, työmarkkinoiden vaatimukset, uudet teknologiat sekä henkilökohtaiset mieltymykset ja koulutustarpeet. On tärkeää, että nämä tekijät otetaan koulutusjärjestelmissä

huomioon, jotta voidaan paitsi tarjota laadukkaita tietoja myös varmistaa asianmukainen pätevyys, mukaan lukien 2000-luvun avaintaito, eli kyky oppia ja omaksua uutta halki koko elämän.

Esikoulu ja varhaiskasvatus

Esittelijä korostaa esikoulun ja varhaiskasvatuksen merkitystä lapsen kaikelle kehitykselle, koulutusmyönteisen hengen luomiselle ja oppimistaitojen kehittämiseksi. Hän kiinnittää tässä yhteydessä erityistä huomiota siihen, että on parannettava kaikkien mahdollisuuksia päästä laadukkaaseen esikouluun ja varhaiskasvatukseen ja että tätä on tuettava sekä infrastruktuurin yhteydessä että myöntämällä taloudellista tukea heikommassa asemassa oleville perheille. Lasten parissa työskentelevien ammattitaito ja pätevyys sekä heidän ammatillisen asemansa säänteleminen ovat myös olennaisia seikkoja. Esittelijä edellyttää myös, että esikoulua ja varhaiskasvatusta varten kehitetään eurooppalainen järjestelmä, jolla voidaan taata lapsen kokonaisvaltainen kehitys, ja että esikoulun ja varhaiskasvatuksen laatua valvotaan. Esikoulun ja varhaiskasvatuksen loppuvaiheeseen olisi kuuluttava lasten parissa työskentelevien ja tulevien opettajien yhteistyö, jotta voidaan suunnitella räätälöity koulutusprosessi, jolla edistetään lapsen kattavaa itsensä kehittämistä ottaen huomioon hänen kykynsä ja mieltymyksensä. Esittelijä pitää opetusprosessin yksilöllistämistä, johon yhdistetään selkeästi määritellyt oppimistulokset ja motivoiva oppimisympäristö, nykyaikaan siirtyvän koulujärjestelmän merkittävänä haasteena ja tavoitteena.

Koulut

Koulu, jossa opettaja on ainoa koululaisten hallittavaksi tarkoitettun tietämyksen haltija, on menneen talven lumia. Esittelijä pitää nykyaikaisia kouluja kriittisen ja luovan ajattelun keskuksina. Tämä edellyttää ajattelutavan muuttamista opettamisessa. Ulkoa opetteleminen on korvattava ajattelemisella, ymmärtämisellä ja keskustelemisellä. Tämä edellyttää laadukkaita opetussuunnitelmia ja keskittymistä perustaitojen hallitsemiseen. Globalistuva maailma edellyttää myös kielitaitoa.

Nykyaikaiset teknologiat ja niiden luomat mahdollisuudet voivat edesauttaa opettajan ja oppilaiden vuorovaikutusta, korjata oppilaiden ympäristöstä aiheutuvia koulutuksen puutteita ja tehdä oppimisprosessista tehokkaamman ja kiinnostavamman.

Kouluilla olisi oltava opetustehtävän ohella monitahoinen sosiaalinen tehtävä, ja niiden olisi edistettävä osallisuutta, yhdenvertaisia koulutusmahdollisuuksia, ryhmätyötaitoja, hankkeiden toteuttamista ja kansalaistoimintaan osallistumista. Koulujen on myös oltava turvallisia paikkoja niin oppilaille kuin opettajille. Siksi esittelijä edellyttää kehittämään strategioita, joilla torjutaan vertaisiin kohdistuvaa väkivaltaa, verkkokiusaamista, syrjintää ja kaikenlaista häirintää.

Tämä ei onnistu ilman pätevää johtoa, opettajien ja kouluhierarkian tukemista ja koulumaailmassa sovellettavaa lähestymistapaa, jossa koko koulu sekä ulkoiset sidosryhmät ja paikallisyhteisö tekevät yhteistyötä varmistaakseen koulun laadun ja sen kaikkien toimintojen tehokkuuden.

Koulujen vahvemman paikallisuuteen ankkuroitumisen varmistaminen johtaa hajauttamiseen ja itsenäisyyden lisääntymiseen. Tästä on etua, edellyttäen että koulut kykenevät

suunnittelemaan ja hallinnoimaan kehitystään tehokkaasti ja ovat työstään vastuussa vanhemmille, paikallisyhteisöille ja koulutusalan viranomaisille.

Korkea-asteen koulutus

Korkea-asteen koulutuksella on ratkaiseva rooli Euroopan talouden potentiaalin ja kilpailukyvyn kehittämisessä. Koulutuksen taso, sosiaalinen yrittäjäyys ja innovointia edistävät asenteet antavat takeet siitä, että eurooppalainen hanke toteutuu.

Esittelijä korostaa tässä yhteydessä, että on lujitettava osaamisen kolmiota ja parannettava tutkimuksen ja opetuksen yhteyksiä. Esittelijä korostaa myös, että korkeakoulujärjestelmien on oltava paljon joustavampia ja avoimempia, helpotettava siirtymistä koulutustasolta toiselle, varmistettava epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tunnustaminen ja sovellettava opetussuunnitelmien täytäntöönpanoon erilaisia tapoja, kuten uusien teknologioiden käyttäminen, joka mahdollistaa opiskelijoihin keskittymisen ja oppialojen välisten ohjelmien toteuttamisen.

Jotta voidaan kehittää monialaisia ja sosiaalisia taitoja ja kansalaistaitoja, on tärkeää ottaa mukaan harjoittelujaksoja, joista saa ECTS-opintopisteitä korkea-asteen koulutusohjelmissa, sekä oppisopimuskoulutusta ja ottaa huomioon paikalliset kysymykset ja tarpeet nivomalla ne opetussuunnitelmiin ja tutkimushankkeisiin ja edistämällä siten älykkään erikoistumisen kehittämistä.

Esittelijä katsoo, että parhaiden käytänteiden vaihtaminen ja opiskelijoiden ja henkilöstön liikkuvuuden lisäämiseen perustuva kattava yhteistyö, tutkintojen tunnustamisen parantaminen ja opetussuunnitelmien ja tutkimusohjelmien kansainvälinen ulottuvuus ovat näkökohtia, joiden olisi oltava merkittäviä Euroopan korkeakouluissa.

Opettajat oppimisen laadun takaajina

Opettajat, heidän taitonsa ja heidän sitoutuneisuutensa ovat merkittävä elementti kaikissa koulutusjärjestelmien muutoksissa.

Esittelijä korostaa, että on palkattava erittäin motivoituneita hakijoita, joilla on taipumuksia opettamiseen. Hän katsoo, että opettajankoulutuksessa on muutettava sekä opetussuunnitelmaa että opetusmenetelmiä. Opettajan työssä tarvitaan hyviä teoreettisia tietoja, mutta kyky tehdä työtä lasten ja nuorten parissa on yhtä tärkeä.

Esittelijä painottaa tässä yhteydessä, että on erittäin tärkeää sisällyttää opettajien koulutussuunnitelmaan kattava harjoittelumoduuli ja huolehtia siitä, että opettajilla on edistyneet digitaaliset taidot, jotta saadaan aikaan haluttua synergiaa opettajan ja oppilaan tietojen ja osaamisen välillä.

Hän korostaa myös, että on parannettava opettajien asemaa ja heidän työolojaan, uranäkymiään ja palkkaustaan, investoitava opettajien jatkuvaan ammatilliseen itsensä kehittämiseen ja lisättävä heidän osallistumistaan kansainväliseen vaihtotoimintaan.

Esittelijä tukee edellä mainitun perusteella komission ajatusta eurooppalaisen koulutusalueen perustamisesta. Hän korostaa kuitenkin, että sen on oltava yhdenmukaista sen kanssa, mitä toistaiseksi on saatu aikaan eurooppalaisella korkeakoulutusalueella sekä eurooppalaisella

tutkimus- ja innovointialueella. Hän katsoo myös, että eurooppalaisen koulutusalueen olisi saatava vahvaa poliittista tukea jäsenvaltioilta, joiden yhteisillä toimilla saadaan uutta pontta koulutuksen kehittämiseen, samalla kun noudatetaan toissijaisuusperiaatetta ja akateemisen vapauden ja oppilaitosten riippumattomuuden periaatetta.

Esittelijä kannustaa jäsenvaltioita ja alueviranomaisia lisäämään koulutukseen tehtäviä investointeja hyödyntäen unionin rakenne- ja investointirahastoja, tukemaan opettajia ja valmentajia sekä nykyaikaisen teknologian että oppimiseen keskittyvien opetusmenetelmien kehittämisen saralla, ja varmistamaan samalla laadukas koulutus, jonka mittareina ovat tietojen ja edelleen välitettyjen taitojen runsaus sekä luovuus ja valmius elinikäiseen oppimiseen.

Esittelijä on mietintöä laatiessaan ollut yhteyksissä laajaan sidosryhmien kirjoon, joka on edustanut unionin toimielimiä, koulutuksen eri tasoja sekä koulutukseen osallistuvia järjestöjä. Hän järjesti lisäksi koulutuksen nykyaikaistamista koskevan seminaarin, johon osallistuivat muun muassa komission jäsen Tibor Navracsics, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan puheenjohtaja Petra Kammerevert, Euroopan parlamentin jäseniä ja komission, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean edustajia sekä yliopistomaailman ja lukuisten järjestöjen ja yhdistysten jäseniä¹.

¹ Seminaarin panelisteja: Dr. Jan Peeters, Centre for Innovation in the Early Years; Larissa Nanning, Organising Bureau of European School Student Unions; Dr. Thomas Ekman Jørgensen, European University Association; Sarika Vij, The Guild of European Research-Intensive Universities; Asa Morberg, Association for Teacher Education in Europe; Eduardo Nadal, European Trade Union Committee for Education; Brikena Xhomaqi, Lifelong Learning Platform; Horst Dreimann, European Association of Institutes for Vocational Training. Osallistujajärjestöt (luettelo ei ole kattava): Democracy and Human Rights Education in Europe, AEGEE / European Students' Forum, International Organization for the Development of Freedom of Education, Erasmus Student Network, European University Foundation, World Scout Bureau – European Regional Office, European Association of Service Providers for Persons with Disabilities, European Youth Forum, European Association for Quality Assurance in Higher Education, ThinkYoung, European Association of Regions and Local Authorities for Lifelong Learning, European Association of Institutions in Higher Education, The European Council for Steiner Waldorf Education Georg Jürgens, European Council of National Associations of Independent Schools, Youth for Exchange and Understanding, German Academic Exchange Service, European Educational Exchanges – Youth for Understanding, European Federation for Intercultural Learning, Association for Teacher Education in Europe, ADS Insight Sprl. Kannanottojen vastaanottajat: European Parents' Association, European Students' Union, International Certificate Conference Languages.